

Nataša Jakop

Sestavine kozmosa v slovenski frazeologiji

1 Kozmos in kozmična sestavina frazemov

Medtem ko so npr. deli človeškega telesa (*roka, noga, glava*), izrazi za živali (*pes, mačka, svinja*), barve (*zelen, bel, črn*), lastna imena (*Janez, Amerika*) ipd. kot sestavine frazemov pogosto predmet frazeoloških raziskav, je analiza frazemov s sestavinami, ki poimenujejo različne prvine kozmosa, precej redkejša, čeprav so besede kot npr. *sonce, zvezda* produktivne pri nastanku frazemov tako v slovanskih kot tudi drugih jezikih.¹ Za ponazoritev vzemimo nekaj primerov frazemov s sestavino *sonce* v slovenskem, hrvaškem, češkem, nemškem in angleškem jeziku:

sonce (SSF): *pod svobodnim soncem, svetiti se kakor sonce, iskati/najti [svoj] prostor pod soncem, bojevati/boriti se za svoj prostor pod soncem, dežela vzhajajočega sonca;*

sunce (HFR): *čekati koga, što kao ozebao sunce, čist kao sunce, doći će sunce na čija vrata, iznijeti / iznositi na sunce što, na sunce <s čim (što)><!>, ne vidjeti ni sunca <ni> mjeseca, <nema> ništa novo pod suncem, <nema> ničega novog pod suncem, zubato sunce;*

slunce (SČFI): *být / bejt nad slunce jasnější / jasný, péct se na slunci, vstávat se sluncem / sluničkem;*

Sonne (Duden): *die Sonne zieht Wasser, die Sonne bringt es an den Tag, sich etwas dahin stecken können/sollen, wo die Sonne nicht scheint, keine Sonne sehen;*

sun (ODCIE): *everything etc under the sun, happy the bride the sun shines on, have etc a place in the sun, have etc a touch of the sun, make hay while the sun shines, not let the sun go down (up) on one's anger / wrath.*

1 Kolikor mi je znano, tovrstno slovensko frazeološko gradivo še ni bilo analizirano. Pri slovanskih jezikih je bila opravljena zanimiva primerjalna analiza zastopanosti nebesnih teles v hrvaški in ruski frazeologiji, ki je pokazala, da so v obeh jezikih frazeološko najproduktivnejše besede *sonce, luna* in *zvezda*, čeprav je delež frazemov s temi sestavinami med jezikoma lahko tudi precej različen (Hrnjak 2008). – Na Oddelku za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je v letu 2007 nastalo diplomsko delo, ki preučuje prevodne ustreznike nemških frazemov s sestavinami *sonce, luna, nebo, zemlja, zvezda* v slovenščini; rezultati kažejo, da 35 % nemških frazemov s temi sestavinami v slovenščini nima frazeološkega ustreznika, npr. *etwas in den Mond schreiben* (Ajdovec 2007: 48).

Dojemanje kozmosa v smislu prostora in časa je precej abstraktnejše kot npr. dojemanje telesnih delov in predmetnega sveta, ki nas obdaja. Kozmos² je namreč štiridimenzionalni prostor, prostor in čas oz. prostor-čas (prim. Einstein 2014) neizmerljivih razsežnosti, je neotipljiv in s človeške perspektive neobvladljiv in neskončen, kar pri leksemih s to vsebino lahko le še dodatno spodbuja nastanek pomenskih prenosov in razvoj konotativnih pomenov. Besede oz. besedne zveze, ki poimenujejo dele, prvine kozmosa in nastopajo kot sestavine frazemov, smo v tem prispevku poimenovali kozmične sestavine frazemov. V raziskavi nas je zanimalo, kako se v njihovem frazeološkem pomenu izražajo prostorske in/ali časovne dimenzije, pri čemer prostor razumemo kot omejeno ali neomejeno entiteto, v kateri se gibljejo (nebesna) telesa, in čas kot izmerljiv oz. opisljiv trenutek v omejenem ali neomejenem trajanju.

2 Gradivo in metoda dela

Gradivo za raziskavo so poleg slovarskih del (SSKJ, SSF) sestavljali tudi korpusni viri (korpus Gigafida, Spletni slovar slovenskega jezika) in drugi jezikovni viri (npr. spletni iskalnik Google). Raziskava je potekala v treh fazah. Najprej smo s pomočjo pomenskosestavinskega slovarskega opisa (SSKJ), v katerem so pomenske sestavine urejene hierarhično in razločevalno glede na slovarsko zajete pomenske sestavine vseh drugih leksemov iz istega pojmovnega polja (prim. Vidovič Muha 2000: 52–53), pripravili nabor leksemov iz pojmovnega polja kozmos, tj. leksemov, ki poimenujejo kozmos oz. njegove dele ali se nanj oz. nanje nanašajo. Nato smo se osredotočili na semantiko tiste leksike, ki najpogosteje nastopa kot kozmična sestavina frazemov, in nazadnje s pomočjo korpusnega gradiva analizirali še izražanje prostorske oz. časovnosti pri frazemih s kozmično sestavino, upoštevajoč tudi konotativni segment.

3 Rezultati raziskave in interpretacija rezultatov

3.1

V SSKJ je 73 slovarskih iztočnic, pri katerih vsaj eden od pomenov vsebuje pomensko sestavino »nebesno telo«. Od tega je skoraj 70 % samostalniških

2 Z izrazom *kozmos* (*vesolje*) v prispevku označujemo pojav, ki ga zajamejo v angleščini izrazi *the Universe*, *cosmos*, nemščini *das Universum*, *der Kosmos*, hrvaščini *svemir*, *kozmos*, češčini *vsemir*, *kosmos*.

iztočnic (npr. *astrofizika, komet, luna, zvezda*) in malo manj kot 30 % privedniških (npr. *astralen, solaren*). Skoraj 40 % te leksike je terminološke (lahko tudi večbesedne), kar je v slovarju označeno s terminološkim kvalifikatorjem (npr. astron. *atmosfera*, astron. *ubežna hitrost*). Pri terminih je mogoče opaziti tudi prenose terminološke rabe leksike v splošno in frazeološko rabo, npr.

astron. *črna luknja* ‘območje v vesolju s tako močno gravitacijo, da posrka vase celó svetlobo’ v frazeološkem gnezdu: *črna luknja* ‘kar povzroča veliko izgubo, škodo, navadno materialno’ (SSKJ 2014).³

Še več determinologiziranega gradiva najdemo v korpusu, kar pomeni, da je proces prehajanja kozmološkega izrazja v splošni jezik živ in produktiven, npr.

astron. *ubežna hitrost* ‘hitrost, ki jo mora dobiti telo, da premaga privlačno silo nebesnega telesa’ (SSKJ 2014)

*Še vedno pa iščem ustrezno formo in jezik, ki bo zmogel dovolj potisne sile in pravo **ubežno hitrost**, s katero bom izstrelil vso to upanje in bolečino v vesolje.* (Gigafida, Delo 2003)

Opazen delež kozmičnih frazeoloških sestavin izvira iz terminov,⁴ zato je pri frazeološki analizi potrebno upoštevati tudi (determinologizirane) lekseme, saj lahko postanejo sestavina frazema oz. razvijajo frazeološki pomen, npr.

petr. *meteorit* (SSKJ) – *To je nedvomno doletelo Paula Coelha, avtorja, ki je **kot meteorit** poletel v književni svet s svojim Alkimistom* (Gigafida, Dnevnik 1999)

fiz. *hitrost svetlobe* (SSKJ), *svetlobna hitrost* (astronomska revija Spika) – *Nogomet v Združenih arabskih emiratih napreduje s **svetlobno hitrostjo*** (Gigafida, Delo 2008)

veliki pok (astronomska revija Spika) – *Da bi se stanje spremenilo, bi se moral zgoditi **velik pok**, ki bi ločil estradne umetnike od amaterjev.* (Gigafida, Nova: v svetu slavnih 2008)

Pogosto se (najprej) manifestirajo v primerjalnih strukturah, npr. (*pojavit* se) *kot komet* ‘nenadoma’, (*krožiti*) *kot satelit* ‘enakomerno, na isti razdalji, zanesljivo’, (*zadeti kaj*) *kot asteroid* ‘z veliko silo’, (*izginiti*) *kot zvezdni utrinek* ‘hitro’.

3 Zveza *črna luknja* je bila v svojem neterminološkem pomenu prvič registrirana v Slovarju novejšega besedja, vendar še brez oznake ekspresivnosti, v drugi izdaji SSKJ (SSKJ 2014) je bila vključena v frazeološko gnezdo (tudi brez oznake ekspresivnosti). Prim. Fran (www.fran.si).

4 Preučitev tega vidika presega vsebino prispevka; raba terminov s področja astronomije, astrofizike, fizike ipd. v splošnem jeziku, njihova determinologizacija in razvijanje pomenskih prenosov potrebujejo namreč izčrpnjšo analizo.

V okviru analizirane pomenske sestavine »nebesno telo« imajo iztočnice *luna, mesec, meteor, planet, sonce, sončen, svet, vesolje, zemlja*,⁵ *zvezda* tudi svoje frazeološko gnezdo, kar pomeni, da je pri njih že registrirana vsaj ena »frazeološka enota«,⁶ npr. *luna trka koga* 'kdo govori, ravna nespametno', *živeti pod svobodnim soncem* 'živeti v svobodni deželi', *kovati koga v zvezde* 'zelo hvaliti koga, povzdigovati koga'. Po pregledu frazeološkega gnezda pri besedah *luna, mesec, meteor, planet, sonce, sončen, svet, vesolje, zemlja* in *zvezda* ugotovimo, da gre za kozmične sestavine. Analiza ostalih slovarskih iztočnic pokaže, da so za frazeologijo vsekakor zanimive tudi izpeljanke iz besed, ki poimenujejo nebesna telesa, npr. *zvezdni, zvezdnat, zemeljski, zvezdica*, korpusno gradivo nam namreč razkrije tudi frazeološke primere, npr. *(koncert) pod zvezdnatim/zvezdnim nebom* 'na prostem', *zemeljska kroglja* 'Zemlja'.

Odpiramo še vprašanje, ali je kozmična sestavina tudi beseda *nebo*. Njeni slovarski pomeni v slovenščini nakazujejo, da *nebo* ni nebesno telo,⁷ pregled gradiva v slovarskem sestavku pa kaže na to, da leksem *nebo* vendarle izkazuje neko prostorsko umeščenost v kozmosu, npr. *opazovati zvezde na nebu, položaj Sonca na nebu, opazovati nebo s teleskopom*, pogosto pa se v frazemih kaže tudi kot variantna sestavina drugih kozmičnih sestavin, npr. *kovati koga v nebo/zvezde, kakor bi padel z neba/Marsa/lune*, zato se zdi smiselno besedo *nebo* upoštevati v analizi frazemov s kozmično sestavino.

Posebno skupino kozmičnih sestavin predstavljajo lastna imena, npr. imena planetov (*Mars, Zemlja* ipd.), satelitov (*Luna*), kadar so frazemetvorne.⁸

3.2

Najhitrejšo in najzanesljivejšo potrditev o obstoju kozmične sestavine naj bi dobili v frazeoloških slovarjih, za slovenščino torej v SSF, kjer so kot frazeološke izpostavljene samostalniške sestavine *luna, mesec, nebo, sonce*,

5 Iztočnica *zemlja* ima v svoji slovarski razlagi pomensko sestavino »nebesno telo« izraženo posredno, npr. *zemlja* '1. tretji soncu najbližji **planet** osončja' (SSKJ).

6 O značaju frazeološkega gnezda v SSKJ prim. Kržišnik (1987/88), Petermann (1988).

7 Drugače je npr. v hrvaščini, kjer ima leksem *nebo* razlago 'atmosfera i **svemirski prostor** koji se sa Zemlje vidi kako svod' (prim. HJP: nebo; poud. N. J.).

8 Pri tej skupini se pojavi še pravopisna dilema o pisanju sestavin z veliko oz. malo začetnico. V gradivu je veliko primerov dvojnične rabe, vendar se z vidika frazeologije zdi upravičena mala začetnica pri zapisu sestavin *luna, zemlja, sonce*. Drugače je v primeru imena *Mars*, ki nima homonimnega občnega poimenovanja in ima izimensko motivacijo.

svet, zemlja, zvezda in pridevniški sestavini *sončen, zvezden*. Preverba po korpusnem gradivu pokaže, da nekateri v SSF navedeni frazemi v jezikovnem gradivu sodobne slovenščine nimajo potrditve o rabi, kar pomeni, da gre bodisi za bolj ali manj zastarelo obliko frazema (iz gradiva za SSKJ) ali za bolj ali manj priložnostno rabo zveze, npr. *segati za zvezdami* (1 pojavitev v korpusu),⁹ *kakor strela z vedrega neba* (1 pojavitev). Po drugi strani jezikovni viri za sodobno slovenščino izkazujejo še druge primere frazemov s kozmično sestavino, ki jih SSF ni registriral, kar pomeni, da so morda novejšega izvora, npr. Spletni slovar slovenskega jezika:¹⁰ *izstreliti/povzdigniti med zvezde, sklatiti zvezdo z neba*,¹¹ *skozi trnje do zvezd* (kalk iz lat. *per aspera ad astra*), *zvezda vodnica*; korpusni viri: *zasijati kot zvezda, zvezda je ugasnila*. Zaradi razpršenosti frazeološkega gradiva in prepletenega sistema sklicevanja med slovarskimi oblikami frazemov v SSF (prim. npr. navedbo oblik frazemov pod samostalniško sestavino *sonce*), je težko podati oceno o tem, katera izmed kozmičnih sestavin je v slovenski frazeologiji v resnici najproduktivnejša, zagotovo pa so med njimi *zvezda, sonce, luna* in *nebo*.¹²

3.3

Pot v daljno jezikovno preteklost nas pri besedah *sonce, luna* in *zvezda* pripelje do zanimivega spoznanja, da imajo te besede kljub različni indoevropski bazi skupne pomenske korenine, saj je njihov prvotni pomen ‘svetiti oz. svetiti se’ (Snoj 1997), kar se še danes izraža s kolokacijami kot npr. *sonce/luna/zvezda sije, sveti* ipd., pa tudi v motivaciji za nastanek nekaterih frazemov, npr. *za dežjem sonce sije* ‘težkim, hudim časom sledijo boljši’ (SSKJ 2014), *videti vse*

9 Oblika s predlogom *po* je v sodobnem jezikovnem gradivu še vedno aktualna (*segati/seči/poseči po zvezdah*).

10 Od kozmičnih sestavin najdemo v njem slovarske sestavke za lekseme *zvezda, zvezdast* in *zemlja*; frazeologija je pri samostalniških iztočnicah *zvezda* in *zemlja*.

11 Ta frazem je bil naveden tudi v SSKJ (ekspr. *zanjo bi sklatil zvezdo z neba* ‘zanjo bi storil vse’), zato preseneča, da ga SSF ne prinaša. Mimogrede: rabi ga že Cankar, na kar me je opozorila E. Kržišnik.

12 Zgolj za orientacijo: Dudnov slovar Redewendungen navaja pod sestavino *Himmel* 24, *Stern* 11, *Mond* 9 frazeoloških enot in pod sestavino *Sonne* 4 frazeološke enote; Matešičev Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika pod sestavino *nebo* 57, *sunce* 24, *mjesec* 3, *zvijezda* 13 frazeoloških enot. Pri tem je treba upoštevati še izrazni vidik: slovenščina ima za nemški izraz *Himmel* in hrvaški izraz *nebo* dva izraza, tj. *nebo* in *nebesa*, prim. hrvaški frazem *biti na (u) devetom (sedmom) nebu* s slovenskim *biti v devetih (sedmih) nebesih*. Beseda *nebesa* v tem prispevku ni obravnavana kot kozmična sestavina, medtem ko bi jo v kontrastivni analizi bilo potrebno upoštevati.

zvezde, ki po SSF izvorno »temelji na čutnem zaznavanju svetlih isker, ki spremlja nenadno možno bolečino ob udarcu ali eksploziji«. Medtem ko sta *sonce* in *luna* nebesni telesi, katerih gibanje človek bolj ali manj neposredno zaznava, je vtis o gibanju *zvezd* s človeške perspektive bolj statičen, kar se v jeziku odraža z rabo nekoliko različnih pomenskih skupin glagolov: pri samostalnikih *sonce* in *luna* so opaznejši glagoli premikanja (npr. *sonce obkroži, kroži, pride, hodi, prestopi, potuje, gre, se vrti, se pomika; luna vstopi, prestopi, potuje, se pomika, se pomakne, obkroži, kroži, pade, prestopa* itd.), pri samostalniku *zvezda* pa glagoli, ki označujejo (življenjske) procese in spremembe (npr. *zvezda se rojeva, umira, se utrne*). Pri frazemih je premikajoči se status nebesnih teles bolj zabrisan in redkeje izražen, npr. v frazemu *luna nosi koga*, večinoma pa je slika o nebesnih telesih, razvidna iz frazemov, bližja pojmovanju, da so nebesna telesa sicer oddaljene, a statične točke nekje zgoraj ali daleč v kozmosu, npr. *prostor pod soncem, kovati koga v zvezde, biti zapisan v zvezdah, biti rojen pod srečno oz. nesrečno zvezdo, lajati v luno, pasti z lune/Marsa, biti za luno*.

Beseda *nebo* se z etimološkega vidika pokaže skoraj kot protipomenka besedam *sonce, luna* in *zvezda*, saj je njen prvotni pomen 'vlaga, oblak, megla' (Snoj 1997), vendar pa se jim – gledano s frazeološkega vidika – skoraj povsem približa, zlasti v dojemanju neba kot statične točke nekje zgoraj v oddaljenem prostoru, npr. *kovati koga/kaj v nebo, pasti z neba, pod milim nebom*.

Vplivi, ki ga imajo nebesna telesa na človeka, se v slovenščini izražajo bodisi kot pozitivni (*sonce greje, ogreje, osvetljuje*) ali negativni (*sonce pripeka, žge, opeče, posuši, oslepi*) ali pa se njihov vpliv samo reflektira, ne pa tudi vrednoti (*luna vpliva, zvezde napovedujejo*). Vrednotenje teh nebesnih teles skozi frazeološka očala je izrazitejše le pri sestavini *luna*, kjer so njeni vplivi vrednoteni pretežno negativno, npr. *luna trka koga* 'kdo govori, ravna nespametno', medtem ko je pri sestavinah *sonce* in *zvezda* to vrednotenje nevtralniješe, npr. *zapisano v zvezdah* 'usojeno'.

3.4

Prostorskost in časovnost v pomenu frazemov s kozmično sestavino sta lahko izraženi bolj ali manj neposredno, npr. *dežela vzhajajočega sonca* 'Japonska', *pod svobodnim soncem* 'v svobodni deželi', *s svetlobno hitrostjo* 'zelo hitro', *sreča je kakor sonce (ko je najlepša, zatone)* 'sreča je minljiva', a vendar analiza pokaže, da ti dimenziji v pomenu mnogih frazemov s kozmično sestavino sploh nista (več) prisotni, kar govori o visoki stopnji

desemantiziranosti izražanja prostorske in časovne oddaljenosti nebesnih teles kot kozmičnih sestavin v frazemih, npr. *sklatiti/klatiti komu/za koga zvezde z neba* 'poskušati vse narediti za koga', *zmleti koga/kaj v sončni prah* 'uničiti koga/kaj', *biti rojen pod srečno oz. nesrečno zvezdo* 'imeti srečo oz. nesrečo v življenju', *lajati v luno* 'nemočno groziti, onemoglo zmerjati'. Preplet prostorske in časovne dimenzije je najlepše razviden iz pomena frazemov s sestavino *luna*, kjer se velika prostorska oddaljenost tega nebesnega telesa spoji s časovno oddaljenostjo in ob prenosu na človeške lastnosti pridobi še negativno konotacijo, npr. *biti za luno* v smislu 'biti daleč za drugimi v razmišljanju', *pasti z lune* v smislu 'ne biti na tekočem z dogajanjem', *živeti (kot) na luni* v smislu 'živeti daleč stran od realnosti in aktualnih dogodkov'. Gre za redke primere, pri katerih se kozmos v frazeologiji tako jasno razkriva kot časovno-prostorski kontinuum.

Sklep

Uvid v leksiko, ki označuje nebesna telesa in pojave v kozmosu, nam je razprl celo paleto možnosti za raziskovanje frazemov s kozmično sestavino v prihodnje. Med ugotovitvami te analize izpostavimo naslednje:

a) Večpomenski leksemi, kot so npr. *sonce*, *zvezda*, *nebo*, razvijajo mnoge metonimične in še pogostejše metaforične pomene, npr. *sonce* kot svetloba, toplota, lepota (*Pariz se je kopal v soncu*), sreča, radost, veselje (*Ti si moje sonce*) ipd., ustaljene zveze z njimi pa seveda lahko tudi frazeološke pomene, npr. *skrivati se pred soncem* 'ne izpostavljati se sončnim žarkom'.

b) Slovarska in korpusna analiza sta pokazali, da so kozmične sestavine v slovenskih frazemih samostalniki oz. samostalniške besedne zveze, ki imajo lahko tudi terminološki izvor, npr. *meteor*, *črna luknja*. Nastopajo lahko v različnih tipih frazemov, od besednozveznih in stavčnih do pragmatičnih in paremioloških struktur.

c) Pregledani fond leksike je pokazal, da so v slovenščini najprepoznavnejše kozmične sestavine samostalniki *sonce*, *luna*, *zvezda* in *nebo* in da je nastanek novih frazemov s kozmično sestavino v prihodnosti pričakovan, saj kozmos od nekdaj privablja človeško radovednost in buri njegovo domišljijo.¹³

13 Nedavno odkriti t. i. gravitacijski valovi se v medijih metaforično označujejo kot »novo okno v vesolje« in napovedujejo velik vpliv na znanost (prim. pogovor z astrofizičarko prof. dr. Andrejo Gomboc 21. 2. 2016 na Radiu Slovenija, Val 202).

Viri in literatura

- AJDOVEC, Ingrid, 2007: *Phraseme mit einem Element aus dem astronomischen Gebiet (Sonne, Mond, Himmel, Erde, Stern). Frazemi, ki vsebujejo element s področja astronomije (sonce, luna, nebo, zemlja, zvezda)*. Diplomsko delo. Ljubljana.
- DUDEN. *Redewendungen: Wörterbuch der deutschen Idiomatik*. 4. neu bearbeitete und aktualisierte Auflage. 2013. Berlin: Dudenverlag.
- EINSTEIN, Albert, 2014: *O posebni in splošni teoriji relativnosti (Splošnorazumljiv prikaz)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Fran = *Portal Fran, Slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU*. URL: www.fran.si.
- Gigafida = Korpus Gigafida. URL: www.gigafida.net.
- HFR = Menac, Antica, Fink Arsovski, Željka, Venturin, Radomir, 2014: *Hrvatski frazeološki rječnik*. Zagreb: Ljevak.
- HJP = Hrvatski jezični portal. URL: <http://hjp.novi-liber.hr/>.
- HRNJAK, Anita, 2008: Nebo i nebeska tijela u hrvatskoj i ruskoj frazeologiji. *Riječ* 14/1. 89–98.
- KRŽIŠNIK, Erika, 1987/88: Frazeološko gradivo v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. *Slava* 2/2. 143–162.
- MATEŠIĆ, Josip, 1982: *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika*. Zagreb: Školska knjiga.
- ODCIE = Cowie, Anthony Paul, MacKin, Ronald, 1975: *Oxford Dictionary of Current Idiomatic English*. Oxford University Press.
- PETERMANN, Jürgen, 1988: Frazeologija v Slovarju slovenskega knjižnega jezika (I–IV): Nekaj osnovnih vprašanj vloge frazeologije v slovarju. Boris Paternu, Franc Jakopin (ur.): *Sodobni slovenski jezik, književnost in kultura* (Obdobja 8). Ljubljana. 301–310.
- SČFI = Čermák, František, Holub, Jan, Hronek, Jiří, 2009: *Slovník české frazeologie a idiomatiky. Výrazy slovesné*. Praga: Leda.
- SNOJ, Marko, 1997: *Slovenski etimološki slovar*. Ljubljana: Mladinska knjiga. *Spika: slovenska revija za astronomijo* XXII/5 (maj 2014). Ljubljana: Cambio. *Spletni slovar slovenskega jezika*. Testni prikaz gesel leksikalne baze za slovenščino. URL: <http://www.slovenscina.eu/spletni-slovar>.
- SSF = Keber, Janez, 2011: *Slovar slovenskih frazemov*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- SSKJ = *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. 1970–1991. Ljubljana: DZS.
- SSKJ² = *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Druga, dopolnjena in deloma prenovljena izdaja. 2014. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje: Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.